คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ
ถ้อยแถลงเปิดของนายสีหศักดิ์ พวงเกตุแก้ว รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ แห่งราชอาณาจักรไทย ในการประชุมครั้งแรกกับคณะกรรมาธิการประนอม
15 กันยายน 2569 ณ สิงคโปร์

ท่านประธานที่เคารพ
คณะกรรมาธิการประนอม
และคณะผู้แทนกัมพูชา

1. ผมรู้สึกเป็นเกียรติอย่างยิ่งที่ได้เป็นผู้แทนประเทศไทย โดยผมมาด้วยเป้าหมายที่ชัดเจน คือการแสวงหาทางออกในเรื่องการกำหนดเขตทางทะเล ซึ่งจะปกป้องสิทธิของเรา และเพื่อทำให้ไทยและกัมพูชาสามารถก้าวไปข้างหน้าได้ในฐานะเพื่อนบ้าน

2. ก่อนอื่น ผมขอกล่าวถึงบริบทโดยรวมของความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับกัมพูชา ซึ่งผมเชื่อว่ามีความเกี่ยวข้องอย่างยิ่งสำหรับการประชุมในวันนี้

3. เราจำเป็นต้องเข้าใจสถานการณ์แวดล้อมและลำดับเหตุการณ์ที่นำเรามาสู่จุดนี้ที่สิงคโปร์ ใจความสำคัญของกระบวนการนี้คือความแตกต่างอย่างชัดเจนระหว่างแนวทางที่ไทยกับกัมพูชาเลือกใช้เพื่อบริหารจัดการประเด็นระหว่างกัน

4. ไทยเชื่อมั่นมาโดยตลอดว่า ความเห็นต่างระหว่างเพื่อนบ้าน ควรได้รับการแก้ไขผ่านการพูดคุยหารือ แนวทางที่ไทยยึดถือมาโดยตลอด คือ รักษาช่องทางการสื่อสาร ฟื้นฟูความเชื่อมั่นระหว่างกัน และแสวงหาทางออกที่ยั่งยืนผ่านการเจรจาทวิภาคี

5. แต่กัมพูชากลับใช้แนวทางที่ต่างออกไป กัมพูชามักกล่าวอ้างว่าตนเคารพกฎหมายระหว่างประเทศ และสร้างภาพว่าไทยไม่ปฏิบัติตามกฎหมายระหว่างประเทศ แต่การกล่าวอ้างนี้ของกัมพูชา มุ่งสร้างประโยชน์ให้ฝ่ายตนเอง และมีความย้อนแย้ง

6. เราควรคำนึงถึงเหตุการณ์ที่นำมาสู่ความขัดแย้ง

7. ตอนที่กัมพูชาจงใจปล่อยบทสนทนาส่วนตัวทางโทรศัพท์ระหว่างผู้นำของทั้งสองประเทศ ตอนที่จรวดของกัมพูชาตกใส่และพรากชีวิตพลเรือนไทยผู้บริสุทธิ์ ตอนที่ทหารไทยต้องสูญเสียขาจากทุ่นระเบิดที่กัมพูชาวางไว้ในช่วงเวลาเหล่านั้น การเคารพกฎหมายระหว่างประเทศอยู่ที่ไหน?

8. ผมขอเน้นย้ำว่า ประเทศไทยยึดมั่นในกฎหมายระหว่างประเทศอย่างมั่นคงเสมอมา เรายึดมั่นในกติการะหว่างประเทศ และจะปกป้องสิทธิของเราอย่างเข้มแข็ง

9. สำหรับประเทศไทย กฎหมายระหว่างประเทศและการทูตเป็นพื้นฐานที่เกื้อหนุนกันต่อการรักษาความสัมพันธ์โดยสันติระหว่างประเทศ กฎหมายเป็นกรอบรองรับ ขณะที่การทูตเป็นเครื่องมือที่ประเทศเพื่อนบ้านสามารถใช้สร้างความไว้วางใจและความเชื่อมั่นระหว่างกัน และบรรลุทางออกที่เป็นที่ยอมรับและยั่งยืน

10. เวลานี้ ประเด็นนี้ยิ่งมีความสำคัญมาก เนื่องจากความสัมพันธ์ระหว่างสองประเทศของเราได้อยู่ในช่วงเวลาที่ท้าทาย ความขัดแย้งได้บั่นทอนความไว้เนื้อเชื่อใจและสร้างความสูญเสียอย่างมากต่อประชาชนของทั้งสองฝ่าย

11. แต่ถ้าเราต้องการหาทางออกที่ยั่งยืนในเรื่องนี้อย่างแท้จริง เราจำเป็นต้องฟื้นฟูความไว้วางใจระหว่างกัน ดังนั้น ไทยจึงได้มุ่งผลักดันให้มีการหารือพูดคุย และให้มีแนวทางที่ปฏิบัติได้จริง เพื่อสร้างความเชื่อมั่นระหว่างกันที่จำเป็นต่อการจัดการกับประเด็นปัญหาที่จะยากยิ่งขึ้น

12. ในการประชุมสุดยอดอาเซียนที่เมืองเซบูเมื่อต้นปีที่ผ่านมา ผู้นำของเราทั้งสองฝ่ายได้ยืนยันความมุ่งมั่นที่จะฟื้นฟูความสัมพันธ์ระหว่างกันอย่างค่อยเป็นค่อยไป

13. และเมื่อผมได้พบกับรองนายกฯ ปรัก สุคน ที่นครนิวยอร์ก เมื่อเดือนพฤษภาคม ผมได้เสนอมาตรการที่ปฏิบัติได้จริงอย่างค่อยเป็นค่อยไป ซึ่งจะช่วยสร้างความเชื่อมั่น และช่วยให้เราสามารถเดินหน้าต่อไปอย่างมั่นใจในประเด็นที่เราเห็นต่างกัน

14. แต่เป็นที่น่าเสียดายว่า กัมพูชาไม่เคยให้โอกาสอย่างแท้จริงกับแนวทางการทูตดังกล่าว และในมุมมองของไทย สิ่งนี้สะท้อนให้เห็นถึงแนวทางพฤติกรรมที่น่าเป็นห่วงอย่างต่อเนื่องของกัมพูชา

15. แทนที่จะเข้าร่วมการพูดคุยทวิภาคีอย่างเต็มที่และจริงใจ กัมพูชายังคงกล่าวร้ายประเทศไทยครั้งแล้วครั้งเล่า โดยนำเสนอเรื่องราวที่เป็นเท็จ บิดเบือนข้อเท็จจริง และกล่าวหาประเทศไทยโดยไม่มีมูลแทบทุกวัน ซึ่งรวมถึงในเวทีระหว่างประเทศ และกัมพูชาก็จะเล่นบทผู้ถูกกระทำ ด้วยความเชื่อมั่นว่าตนดีเหนือผู้อื่น และเพื่อสร้างภาพว่าตนมีความชอบธรรม

16. เราไม่สามารถปฏิเสธได้ว่า การเมืองภายในมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเช่นนี้ของกัมพูชา สำหรับประเทศไทย ความสัมพันธ์ระหว่างสองประเทศและความเป็นอยู่ของประชาชนทั้งสองฝ่าย ไม่ควรถูกนำมาเป็นข้อต่อรองเพื่อผลประโยชน์ทางการเมืองระยะสั้น

17. นี่คือแนวทางที่กัมพูชาเลือกใช้มาโดยตลอด และนำมาซึ่งผลกระทบอย่างร้ายแรง ทั้งยังปลุกกระแสความรู้สึกของสาธารณชน เพิ่มความตึงเครียด และทำให้ท่าทีของแต่ละฝ่ายแข็งกร้าวยิ่งขึ้น ซึ่งยิ่งทำให้การปรับท่าทีเข้าหากันและการฟื้นฟูความสัมพันธ์สำหรับทั้งสองประเทศเป็นไปได้ยากขึ้น

18. วิธีทีประเทศไทยยึดถือมาตลอดคือ การใช้กลไกทางกฎหมายควบคู่ไปกับการทูตที่ชัดเจน เพื่อสร้างความไว้วางใจ การทูตต้องไม่กลายเป็นการแข่งขันความเหนือกว่าเพื่อแสวงหาประโยชน์แต่เพียงฝ่ายเดียว

19. ท่านประธานและคณะกรรมาธิการ ภารกิจเบื้องหน้าจำเป็นต้องใช้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับความเป็นมาที่นำเรามาสู่จุดนี้ด้วย ผมจึงขอกล่าวโดยสรุปเกี่ยวกับการตัดสินใจของไทยในการยกเลิก MOU 2544

20. กัมพูชากล่าวอ้างว่า การตัดสินใจยกเลิก MOU ของไทย ทำให้กัมพูชาไม่มีทางเลือกอื่นนอกจากเริ่มกระบวนการประนอมนี้ ข้อกล่าวอ้างดังกล่าวไม่เป็นความจริง

21. ข้อเท็จจริงคือ ตลอดระยะเวลา 25 ปี เราสามารถจัดการประชุมอย่างเป็นทางการได้เพียงสองครั้งเท่านั้น ทำให้เห็นชัดว่า MOU ไม่ได้ก่อให้เกิดความคืบหน้าที่เป็นรูปธรรม ไทยจึงเลือกที่จะเริ่มการเจรจาใหม่อีกครั้ง

22. การให้สัตยาบันเข้าเป็นภาคี UNCLOS ของกัมพูชาเมื่อไม่นานมานี้ น่าจะเป็นโอกาสเหมาะสมที่เราจะเริ่มการเจรจากันอีกครั้งบนพื้นฐานทางกฎหมายเดียวกันที่มีความมั่นคงยิ่งขึ้น

23. ไทยได้เสนอแนวทางดังกล่าวไว้อย่างชัดเจน โดยผมได้เสนอกับกัมพูชาด้วยตนเองให้เราเริ่มการเจรจาระหว่างกันในเรื่องเขตทางทะเล ซึ่งน่าจะช่วยส่งเสริมความสัมพันธ์และเปิดทางไปสู่การแก้ไขประเด็นคั่งค้างอื่น ๆ

24. ผมยังได้เสนอด้วยว่า หากเราไม่สามารถบรรลุข้อตกลงกันได้ภายในหกเดือน เราก็สามารถเข้าสู่กระบวนการประนอมร่วมกันได้

25. ดังนั้น การที่กัมพูชากล่าวอ้างว่า ตนไม่มีทางเลือกอื่นอีกแล้ว นอกจากเริ่มกระบวนการนี้ภายหลังไทยยกเลิก MOU จึงเป็นการบิดเบือนข้อเท็จจริงอย่างสิ้นเชิง

26. กัมพูชามีทางเลือกอื่น แต่เลือกที่จะปิดประตูนั้น ด้วยเหตุผลที่ยากจะเข้าใจ

27. ท่านประธาน เพื่อแสวงหาข้อยุติ เราจำเป็นต้องมีความชัดเจนในการกำหนดขอบเขตของประเด็นที่คณะกรรมาธิการชุดนี้จะพิจารณา

28. สำหรับไทย ขอบเขตของกระบวนการนี้เกี่ยวกับการกำหนดเขตทางทะเลระหว่างไทยกับกัมพูชาในอ่าวไทยเท่านั้น

29. ไทยขอยืนยันอีกครั้งว่า เขตทางทะเลของไทยเป็นไปตามที่ปรากฏในพระบรมราชโองการลงวันที่ 18 พฤษภาคม 2516 เรามิได้มุ่งหวังสิ่งใดเกินไปกว่าการปกป้องอธิปไตย สิทธิอธิปไตย และสิทธิอันชอบธรรมที่ประเทศไทยพึงมีตามกฎหมายระหว่างประเทศ

30. ผมขอย้ำว่า กระบวนการประนอมนี้ไม่เกี่ยวข้องกับอธิปไตยเหนือดินแดนทางบก รวมถึงเกาะกูด ประเทศไทยปฏิเสธเส้นเขตไหล่ทวีปที่กัมพูชาอ้างสิทธิฝ่ายเดียวเมื่อปี 2515 ซึ่งเส้นดังกล่าวปราศจากพื้นฐานทางกฎหมาย

31. ท่านประธานและคณะกรรมาธิการ ไทยเข้าร่วมกระบวนการประนอมนี้ด้วยความสุจริตใจ โดยตระหนักถึงพันธกรณีภายใต้อนุสัญญา UNCLOS และด้วยความเชื่อมั่นในความเป็นกลางและความเชี่ยวชาญของคณะกรรมาธิการ

32. ไทยพร้อมเข้าร่วมกระบวนการนี้อย่างสร้างสรรค์ โดยมุ่งหวังที่จะบรรลุผลลัพธ์อันเที่ยงธรรมผ่านการเจรจา ด้วยการสนับสนุนของคณะกรรมาธิการ กระบวนการประนอมสามารถช่วยให้ทั้งสองฝ่ายหาจุดร่วม ลดช่องว่างความแตกต่างของท่าทีทางกฎหมาย และสามารถเจรจาเพื่อเดินหน้าต่อไปได้

33. เราเชื่อมั่นว่า ด้วยการแนะนำของคณะกรรมาธิการ ทั้งสองฝ่ายจะสามารถบรรลุผลลัพธ์ในการแบ่งเขตทางทะเลอย่างเที่ยงธรรม สามารถใช้ได้จริง และยั่งยืน

34. ไทยยังคงเปิดกว้างสำหรับการเจรจา เพราะในท้ายที่สุด ประเทศของเราทั้งสองยังคงมีหน้าที่ร่วมกันในการแสวงหาหนทางเพื่อเดินหน้าต่อไปอย่างจริงจังและด้วยความสุจริตใจ

ท่านประธาน
ท่านคณะกรรมาธิการ
และคณะผู้แทนฝ่ายกัมพูชา

35. ขณะที่เราเริ่มกระบวนการในวันนี้ เราต้องตระหนักว่า พัฒนาการและผลของกระบวนการประนอมนี้จะมีนัยยะสำคัญต่อความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับกัมพูชาในอนาคต

36. กระบวนการนี้ไม่ใช่การทูตแบบที่ต้องมีผู้ชนะและผู้แพ้โดยสิ้นเชิง

37. ขอย้ำว่า ประเทศไทยยึดมั่นในกฎหมายระหว่างประเทศอย่างเต็มที่

38. ขอย้ำว่า ไทยจะปกป้องอธิปไตยและสิทธิทางทะเลของเราอย่างมั่นคง

39. และขอย้ำอีกครั้งว่า ไทยยึดมั่นในสันติภาพและความเจริญรุ่งเรืองร่วมกับประเทศเพื่อนบ้านของเรา

40. ความมุ่งมั่นนี้เห็นได้ตั้งแต่ในอดีตที่ผ่านมา เมื่อไทยได้ร่วมมือกับกลุ่มประเทศที่มีแนวคิดคล้ายคลึงกัน เพื่อนำสันติภาพมาสู่กัมพูชาและช่วยให้กัมพูชาสามารถสร้างชาติเพื่อประชาชนของตนได้อีกครั้ง

41. ไทยมุ่งมั่นที่จะเดินบนเส้นทางแห่งสันติภาพ

42. การเดินหน้าจำเป็นต้องอาศัยเจตนารมณ์ทางการเมืองของทั้งสองฝ่าย เราได้เคยย้ำเรื่องนี้หลายครั้ง กัมพูชาควรจะต้องตัดสินใจเลือกเส้นทางใด และเราหวังว่า กัมพูชาจะกล้ามีเจตนารมณ์ทางการเมืองที่จะเดินไปบนเส้นทางเดียวกับเรา

43. เพราะภายหลังจากกระบวนการนี้จบลง ไทยและกัมพูชาก็จะยังคงเป็นประเทศเพื่อนบ้านกันไปอีกยาวนาน หน้าที่ของเราคือสร้างหลักประกันว่า สิ่งที่เราทิ้งไว้ให้คนรุ่นหลัง จะสามารถทำให้พวกเขาได้รับประโยชน์จากสันติภาพและความเจริญรุ่งเรืองระหว่างสองประเทศ

44. ไทยพร้อมที่จะทำหน้าที่ในส่วนของเรา เราหวังว่ากัมพูชาก็จะทำเช่นเดียวกัน

ขอบคุณ ท่านประธาน

****